

CHỦ ĐỀ 7: THÔNG TIN VỀ CÁC NHÓM NGHỀ CƠ BẢN

Hoạt động 1: Tìm hiểu nhóm nghề và đặc trưng, yêu cầu của từng nhóm nghề

1. Chia sẻ những cách phân loại nhóm nghề mà em biết

❖ *Tìm hiểu các cách phân loại nhóm nghề trước khi buổi học diễn ra?*

- Cách phân loại dựa vào Danh mục nghề nghiệp Việt Nam.
- Cách phân loại của một số nhà khoa học về hướng nghiệp.
- Cách phân loại của một số tổ chức khác.

2. Xây dựng bản mô tả đặc trưng và yêu cầu của từng nhóm nghề

Đối với mỗi nhóm nghề cần mô tả:

- Tên nhóm nghề.
- Hoạt động đặc trưng.
- Đặc điểm môi trường làm việc.
- Công cụ lao động.
- Yêu cầu về phẩm chất và năng lực đối với người lao động.
- Chống chỉ định y học (nếu có).

Ví dụ: Nhóm nhân viên dịch vụ bán hàng:

Nội dung	Mô tả
Hoạt động đặc trưng	- Trao đổi trực tiếp với khách hàng để cung cấp, tư vấn hỗ trợ thông tin về sản phẩm, dịch vụ, đáp ứng nhu cầu của khách hàng. - Tìm hiểu, cập nhật thông tin về dịch vụ và sản phẩm.
Đặc điểm môi trường làm việc	- Môi trường sạch sẽ, an toàn. - Thái độ tôn trọng, cởi mở, chia sẻ. - Cơ sở vật chất đáp ứng các quy định, yêu cầu đặt ra.
Công cụ lao động	- Các phần mềm quản lý dữ liệu về dịch vụ, sản phẩm và phản hồi khách hàng.
Yêu cầu về phẩm chất và năng lực đối với người lao động	- Kỹ năng giao tiếp tốt. - Phân tích thông tin. - Tôn trọng người khác. - Thể hiện tính chuyên nghiệp.
Chống chỉ định y học (nếu có).	- Nói ngọng, nói lắp. - Thần kinh không ổn định.

3. Chia sẻ và hoàn thiện bản mô tả đặc trưng nghề, nhóm nghề mà em quan tâm

- Dựa vào ưu điểm, nhược điểm cũng như năng lực của bản thân để hoàn thiện bản mô tả nhóm nghề quan tâm đến

Nội dung	Mô tả
Hoạt động đặc trưng	

Nội dung	Mô tả
	
Đặc điểm môi trường làm việc	
Công cụ lao động	
Yêu cầu về phẩm chất và năng lực đối với người lao động	
Chống chỉ định y học (nếu có).	

Hoạt động 2: Phân tích những yêu cầu của nhà tuyển dụng về phẩm chất và năng lực của người lao động đối với nhóm nghề mà em quan tâm

1. Trao đổi cách thu thập thông tin của nhà tuyển dụng về yêu cầu phẩm chất và năng lực đối với nhóm nghề mà em quan tâm

❖ Chia sẻ thông tin kết quả làm việc nhóm về cách thu thập thông tin của nhà tuyển dụng về phẩm chất và năng lực đối với nhóm nghề mà em quan tâm

- Phỏng vấn trực tiếp nhà tuyển dụng hoặc người làm trong nghề.
- Đọc thông tin tuyển dụng.
- Tham gia các diễn đàn trao đổi về nghề nghiệp, ngày hội việc làm

2. Thu thập và phân tích những yêu cầu về phẩm chất và năng lực của nhóm nghề mà em quan tâm

❖ **Gợi ý:** Phân tích và mô tả những phẩm chất, năng lực, kỹ năng cần có ở người lao động trong nhóm nghề mà em quan tâm:

+ Kỹ năng giao tiếp: biết lắng nghe; sử dụng câu hỏi phù hợp, chuẩn mực, đúng trọng tâm vấn đề; ngôn ngữ cơ thể phù hợp,...

+ Có trách nhiệm: xác định và nhận diện được mục tiêu cần đạt; lên kế hoạch, quản lý được thời gian, nguyên liệu, chi phí; tham gia chia sẻ, góp ý để hướng đến thực hiện mục tiêu chung; sẵn sàng chịu trách nhiệm cho hành động của mình,...

THÔNG BÁO TUYỂN DỤNG KÍ SƯ XÂY DỰNG

Nhằm đáp ứng nhu cầu nhân sự hiện nay, phòng Nhân sự Công ty Cổ phần B thông báo tuyển dụng vị trí việc làm sau:

• Yêu cầu chung:

1. Sức khỏe tốt, thân thiện, hoà đồng, cởi mở với đồng nghiệp.
2. Kỹ năng giao tiếp tốt, có tinh thần cầu tiến.
3. Trách nhiệm cao và chịu được áp lực trong công việc.
4. Công việc cụ thể: Kiểm soát chất lượng thi công, tiến độ, an toàn lao động, hiệu quả công trình thi công và lập báo cáo về tình hình công trình; Nắm được bản vẽ phê duyệt dùng thi công. Vẽ hoặc kiểm tra kĩ bản vẽ thiết kế; Đọc và triển khai thành thạo các bản vẽ và hướng dẫn nhà thầu triển khai thi công.
5. Đảm bảo tiến độ.
6. Có thể đi công tác ngoại tỉnh.

• Quyền lợi cho ứng viên:

1. Làm việc trong môi trường thân thiện, năng động, sáng tạo, tự do thể hiện cá tính.
2. Hưởng lương và phúc lợi hấp dẫn theo chế độ của công ty.
3. Hỗ trợ công việc ở nhà trong mùa dịch.
4. Không gian làm việc theo phong cách studio.

3. Định hướng rèn luyện những phẩm chất và năng lực của người lao động đối với nhóm nghề em quan tâm

- Xác định những phẩm chất và năng lực rèn luyện.
- Lựa chọn những cách thức rèn luyện: Trải nghiệm các công việc liên quan đến nghề; kế hoạch học tập và rèn luyện từ các khóa học, hoạt động,...
- Thời gian thực hiện.
- ...
- ❖ *Gợi ý những cách thức có thể rèn luyện gắn với cuộc sống, môi trường xung quanh:*
 - Rèn luyện kỹ năng giao tiếp với các đối tượng khác nhau, điều chỉnh cải thiện ngôn ngữ, hành vi, cử chỉ,... trong quá trình giao tiếp.
 - Đối với năng lực giải quyết vấn đề, có thể rèn luyện thông qua giải quyết các vấn đề trong cuộc sống như cách sắp xếp công việc, học tập, giải quyết các sự kiện, công việc trong lớp, nhà trường, gia đình,...

Hoạt động 3: Giải thích ý nghĩa của việc đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động

1. Thảo luận những việc cần làm để đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động

❖ Trao đổi theo nhóm những việc cần làm để đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động ở một nghề cụ thể và đưa ra lí do (thực trạng, kết quả nghiên cứu,... để giải thích, thuyết phục)

- Trang bị đầy đủ trang thiết bị bảo hộ lao động.
- Được tập huấn về an toàn lao động.
- Được nghe phổ biến về những rủi ro có thể gặp trong quá trình lao động.
- Được nghe phổ biến về những rủi ro có thể gặp trong quá trình lao động.

- Được thăm khám định kì, có chế độ chăm sóc đặc biệt với những nghề độc hại ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe người lao động

2. Thảo luận và lí giải những yêu cầu để đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động

- Thời gian làm việc của người lái xe ô tô không được lái xe liên tục quá 4 giờ.
- Hằng năm, người sử dụng lao động phải tổ chức khám sức khỏe định kì cho người lao động, kể cả người học nghề, thực tập nghề.
- Người sử dụng lao động phải bảo đảm nơi làm việc đạt yêu cầu về không gian, nhiệt độ, độ ẩm, tiếng ồn, ...

3. Trao đổi ý nghĩa của việc cần đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động

- Nâng cao năng suất lao động.
- Đảm bảo hiệu quả công việc.
- Đảm bảo sức khỏe.
- ...

❖ *Nêu ý nghĩa của những việc cần đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động*

❖ *Gợi ý thảo luận:*

+ *Khi hiểu lí do tại sao cần yêu cầu về nhiệt độ ở môi trường làm việc sẽ mang đến những lợi ích sau đối với các đối tượng liên quan:*

(1) *Người sử dụng lao động phải đảm bảo điều kiện nhiệt độ để tăng năng suất lao động, đảm bảo sức khỏe cho người lao động,...*

(2) *Người lao động hiểu được ảnh hưởng của nhiệt độ cao hoặc quá thấp đối với sức khỏe và sự an toàn thì sẽ có những cách thức để hỗ trợ sức khỏe của chính mình và phản ánh, kiến nghị lên tổ chức công đoàn, người quản lí nếu người sử dụng lao động không đáp ứng được điều kiện nhiệt độ làm việc*

Hoạt động 4: *Sưu tầm tài liệu về xu hướng phát triển nghề trong xã hội và thị trường lao động*

1. Xác định các nguồn thu thập thông tin cho việc tìm hiểu xu hướng phát triển nghề trong xã hội và thị trường lao động

❖ *Em sẽ dựa vào các nguồn nào để thu thập thông tin về xu hướng phát triển nghề trong xã hội và thị trường lao động?*

❖ *Dựa vào những cơ sở nào để đánh giá nguồn thông tin có độ tin cậy?*

- Trung tâm hướng nghiệp trong nhà trường.
- Trung tâm giới thiệu việc làm.
- Các buổi thảo luận, trao đổi về xu hướng phát triển nghề.
- Các bài báo, bài viết có nội dung liên quan đến xu hướng phát triển nghề.
- Các trang web trực tuyến liên quan đến xu hướng liên quan đến xu hướng phát triển nghề

2. Thu thập và chia sẻ những thông tin về xu hướng phát triển nghề trong xã hội và thị trường lao động

- Các nghề mới xuất hiện.
- Các nghề vẫn ổn định trong những năm gần đây.
- Các nghề đang giảm số lượng lao động.

- Các nghề thu hút nhiều nhân lực lao động và giới trẻ hiện nay.
- Các lĩnh vực lao động có nhu cầu tăng lên trong xã hội

Hoạt động 5: Đánh giá sự phù hợp của bản thân đối với các nhóm nghề

1. Phân tích mức độ phù hợp về phẩm chất và năng lực đối với yêu cầu của nhóm nghề

- Mỗi một ngành nghề/nhóm nghề có những đặc trưng và phẩm chất khác nhau. Các em HS liên hệ với bản thân để đánh giá.
- Phân tích, xác định nhóm nghề phù hợp với nhân vật A:
 - + Phân tích làm rõ những phẩm chất và năng lực của nhân vật A.
 - + Xác định được các phẩm chất và năng lực đối với yêu cầu của từng nhóm nghề

Ví dụ:

A là người ngăn nắp, tỉ mỉ, có năng lực tổ chức, yêu động vật, yêu thơ ca, đặc biệt thích hoạt động ngoài thiên nhiên, trải nghiệm cuộc sống. Tuy nhiên, A thấy mình chưa tự tin trong giao tiếp và không giỏi công nghệ.

Nhóm nghề nào phù hợp với A?

- Nhóm nghề dịch vụ lưu trú và ăn uống.
- Nhóm nghề về bán hàng, tiếp thị và quan hệ công chúng.
- Nhóm nghề thư kí hành chính.
- Nhóm nghề về nghệ thuật, văn hoá và ẩm thực.
- Nhóm nghề liên quan đến tư vấn nông nghiệp, lâm nghiệp và thủy sản.
- Nhóm nghề chuyên môn về bảo vệ môi trường.
- ...

+ So sánh, đối chiếu những phẩm chất và năng lực của nhân vật A với những yêu cầu về phẩm chất và năng lực của từng nhóm nghề để xác định nhân vật A phù hợp với nhóm nghề nào

⇒ *Gợi ý: Ở tình huống trên, HS A có phẩm chất chịu khó, nhẫn nại, tập trung; có năng lực tổ chức (lập kế hoạch, huy động được mọi người cùng tham gia,...); có sở thích là yêu thiên nhiên, thơ ca, trải nghiệm. A có thể phù hợp với nhóm nghề chuyên môn bảo vệ môi trường, tương đối phù hợp với nhóm nghề văn hóa.*

2. Thực hành đánh giá mức độ đáp ứng của bản thân với yêu cầu của nhóm nghề trên

- ❖ Nhận định và mô tả các đặc điểm về phẩm chất và năng lực của bản thân.
- ❖ Tìm hiểu và xác định những đặc điểm, yêu cầu của các nhóm nghề

⇒ HS tìm hiểu thông tin về các nhóm nghề từ đó đánh giá mức độ phù hợp của bản thân

3. Thực hành đánh giá điểm mạnh, điểm yếu và mức độ đáp ứng của bản thân đối với nhóm nghề mà em quan tâm

- HS tự đánh giá điểm mạnh, điểm yếu của bản thân theo nhóm nghề yêu thích.

Gợi ý:

Nhóm nghề em quan tâm: Kế toán

Phẩm chất và năng lực cần cho nghề này:

- Trung thực.
- Chăm chỉ.
- Trách nhiệm.
- Cẩn thận, tỉ mỉ, chính xác.

- Có kiến thức chuyên môn về kế toán, thuế, tài chính.
- Có khả năng phân tích, đánh giá và báo cáo kết quả tài chính.

Đánh giá bản thân: Em là một người yêu thích những con số, chăm chỉ, cẩn thận và có trách nhiệm trong mọi công việc. Em cảm thấy mình phù hợp với nhóm nghề này.

Nhóm nghề em quan tâm	
Phẩm chất và năng lực cần cho nghề này	
Đánh giá bản thân	

4. Xây dựng một tập thông tin nghề mà em quan tâm

Thông tin cá nhân (tên, tuổi)	
Sở thích	
Nhóm nghề, nghề mong muốn làm	
Đặc trưng và yêu cầu của nghề, nhóm nghề	
Các biểu hiện, hoạt động thể hiện khả năng thực hiện ngành nghề	

Các phẩm chất và năng lực cần rèn luyện	
Tập thông tin nghề được cập nhật theo từng học kì hoặc năm học	

5. Định hướng rèn luyện bản thân phù hợp với nghề lựa chọn

- Tham gia trải nghiệm một số nghề nghiệp phù hợp.
- Xác định những phẩm chất và năng lực cần rèn luyện: tính kỉ luật, tinh thần trách nhiệm,...
- Lựa chọn cách rèn luyện phù hợp với điều kiện của bản thân.
- Xác định thời gian thực hiện có tính khả thi.
- Ghi nhận kết quả đạt được.

Hoạt động 6: Khảo sát kết quả hoạt động

Nội dung đánh giá	Tốt	Đạt	Chưa đạt
1. Suu tầm được tài liệu về xu hướng phát triển nghề nghiệp trong xã hội và thị trường lao động.			
2. Phân loại được các nhóm nghề cơ bản.			
3. Chỉ ra được đặc trưng, yêu cầu của từng nhóm nghề.			
4. Phân tích được những yêu cầu của nhà tuyển dụng về phẩm chất và năng lực của người lao động theo nhóm nghề, nghề mà em quan tâm.			
5. Giải thích được ý nghĩa của việc đảm bảo an toàn và sức khỏe nghề nghiệp đối với người lao động.			
6. Đánh giá được điểm mạnh và điểm yếu của bản thân đối với từng nhóm nghề.			
7. Chỉ ra được phẩm chất và năng lực của bản thân phù hợp hoặc không phù hợp với nhóm nghề, nghề lựa chọn.			

--- HẾT ---